

Позиція АМКУ щодо питання дійсності документа, що посвідчує особу

Частиною 1 статті 13 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» від 20.11.2012 № 5492-VI визначено перелік документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, а також документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус.

Законодавством у сфері публічних закупівель не визначено обов'язку витребувати в учасника документів, що підтверджують особу чи то працівника учасника, чи то учасника — фізичної особи. Такий документ за потреби в рамках частини 3 статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон) замовник може вимагати на власний розсуд.

Для прикладу, вимогу щодо надання у складі пропозиції документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, передбачають для підтвердження відсутності обставин для відхилення пропозиції учасника, визначеної абзацом 8 підпункту 1 пункту 44 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості). Доволі часто документи, що підтверджують громадянство, витребовують саме в учасників — фізичних осіб як документ, що підтверджує право підпису.

У публікації порталу [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) «Документи пропозиції повинні бути чинними: практика АМКУ» ми визначились з питанням чинності документів тендерної пропозиції. Те саме стосується документів, що посвідчують особу. Щодо строку дії документа все зрозуміло, але є й інші чинники, які можуть визначити дійсність або недійсність документа.

Щоб зрозуміти, про що мова, розглянемо рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія), предметом оскарження якого було питання дійсності паспорта громадянина України, оформленого у формі книжечки, у якому не вклеєна фотографія у відповідний термін.

Рішення Комісії від 22.04.2024 № 7080-р/пк-пз, закупівля № [UA-2024-03-21-012449-а](#).

Обставини розгляду скарги

Згідно з вимогою тендерної документації учасник — фізична особа повинен надати в складі своєї пропозиції паспорт. У складі своєї пропозиції 28.03.2024 учасник — фізична особа надав паспорт особи, яка подала від імені такого учасника пропозицію. Цій особі виповнилось 45 років 30.05.2023. Проте нової фотокартки після досягнення 45-річчя особа в паспорт не вклеїла.

Замовник визначив згаданого учасника переможцем процедури закупівлі.

Позиція скаржника

Вважаючи рішення про визначення конкурента переможцем закупівлі неправомірним, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника скасувати таке рішення. Скаржник зазначає, що учасник надав копію паспорта, у якому не вклеєна фотокартка в 45 років.

Позиція Комісії

Відповідно до [пункту 8 Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 26.06.1992 № 2503-XII](#) (далі — [Положення № 2503](#)), термін дії паспорта, виготовленого у вигляді паспортної книжечки, не обмежується. До паспортної книжечки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку вклеюються нові фотокартки, що відповідають його вікові. Паспорт, у якому не вклеєно таких фотокарток при досягненні його власником зазначеного віку, вважається недійсним.

[Постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 № 1202 «Деякі питання реалізації актів законодавства у сфері міграції в умовах воєнного стану»](#) (далі — [Постанова № 1202](#)) встановлено, що паспорти громадян України у формі картки, строк дії яких закінчився за 30 днів до 24.02.2022 та після 24.02.2022, та паспорти громадян України зразка 1994 року, до яких не вклеєно фотокартки особи у разі досягнення нею 25- чи 45-річного віку, строк вклеювання до яких настав за 30 днів до 24.02.2022 та після 24.02.2022, є документами,

що посвідчують особу та підтверджують громадянство України та підлягають обміну або вклеюванню нових фотокарток відповідно до досягнутого віку протягом 30 календарних днів з дня припинення чи скасування воєнного стану.

Спираючись на наведені норми, Комісія встановила відсутність підстави для задоволення скарги в цій частині.

Коментар

Як ми бачимо, на період дії правового режиму воєнного стану [Постанова № 1202](#) умовно зупиняє дію [пункту 8 Положення № 2503](#). Тим самим не можна вважати недійсним паспорт у формі книжечки, якщо у нього після досягнення відповідного віку не вклеєно фотографію.

Проте можуть бути випадки, коли на перший погляд не можна встановити недійсність документа. Додатково розглянемо ще одне рішення Комісії, питанням оскарження якого було надання учасником недостовірної інформації, а саме інформації про недійсний паспорт.

Рішення Комісії від 28.11.2023 № 19129-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-10-13-014359-a](#).

Обставини розгляду скарги

Згідно з вимогою тендерної документації учасник повинен надати в складі тендерної пропозиції лист-згоду на обробку персональних даних, у якому, зокрема, повинна зазначатися інформація про паспорт надавача такої згоди.

Учасник надав відповідний лист-згоду та паспорт особи, що надала такий лист. Під час розгляду пропозиції цього учасника в порядку [пункту 42 Особливостей](#) замовник отримав від територіального управління Державної міграційної служби України інформацію, що паспорт, наданий у складі пропозиції та інформація про який відображалась в листі-згоді, є недійсним.

Тим самим, відповідно до [абзацу 3 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#) замовник відхилив тендерну пропозицію згаданого учасника.

Позиція скаржника

Вважаючи рішення про відхилення своєї тендерної пропозиції неправомірним, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника скасувати таке рішення. Посилаючись на приписи [пункту 40 Особливостей в редакції до 19.05.2023](#) та [частини 9 статті 26 Закону](#), скаржник наголосив, що замовник повинен був надати йому право на виправлення невідповідностей в цій частині.

Позиція Комісії

Проаналізувавши вимоги тендерної документації й документи пропозиції скаржника, у тому числі лист-згоду та паспорт, а також взявши до уваги надані замовником документи, що підтверджують недійсність паспорта, що є об'єктом оскарження, Комісія дійшла висновку, що скаржник надав у своїй пропозиції недостовірну інформацію.

Коментар

Зі змісту останнього рішення органу оскарження можна зробити висновок, що надання інформації та самих документів, які є недійсними/нечинними, та водночас встановлення такої недійсності в порядку [пункту 42 Особливостей](#) кваліфікує дії учасника як надання недостовірної інформації.

Крім того, таке рішення також показує замовнику, що не слід боятися застосовувати на практиці [пункт 42 Особливостей](#) для встановлення достовірності інформації, у тому числі коли є будь-які підозри щодо такого.

Щоб відхилити учасника з підстави [абзацу 3 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#), може знадобитись [взірець протоколу відхилення учасника через надання недостовірної інформації](#).

Читайте також публікації:

[«Позиція АМКУ щодо встановлення замовником обмеження залучення учасником субпідрядника/співвиконавця»;](#)

[«Особливості проведення відкритих торгів»;](#)

[«Торгова марка та вираз „або еквівалент“ у Прозорро Маркет».](#)